

A Csákvári Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény névadó ünnepsége

(Az iskola felvette Gróf Esterházy Móric, Magyarország egykori miniszterelnöke nevét)

Csákvár, 2007. október 13.

Az alábbi ünnepi beszédet *Berényi László* mondta el.

Kedves fiatal barátaim!

A szólás-mondás úgy tartja, hogy akkor a legkedveltebb a szónok, mikor egy rövidre fogott beszéd után meghajtja magát és lelép a dobogóról. Magam is így gondoltam gyermekkoromban, mikor sok hosszú, semmitmondó ünnepi beszédet unatkoztam végig, hát gondoltam megtöröm az áldatlan hagyományt, és ha már egyszer elétek állok, megpróbálok valamit mondani is nektek.

Mivel ti mától kezdve a „Gróf Esterházy Móric Általános Iskolában” fogtok tanulni, gondoltam szólok néhány szót arról is, hogy mi fán terem az, hogy **gróf?** Hosszas magyarázkodás helyett, inkább egy egyszerű példával mondom el nektek a lényegét. Ugyanis ezzel valahogy úgy van, mint apáitokkal, akik felelősek családjaikért:

- a fedélért a fejetek felett,
- az ételért az asztalon,
- no meg a család biztonságáért.

Hát valamikor a grófok is ilyenfélék voltak, csak hogy nem egy, hanem több család jólétéért meg biztonságáért vállaltak felelősséget. Szóval ez is egy olyan cím volt, mint a doktor, a tanár vagy mérnök úr, amit a maga idejében, a maga módján ugyanúgy meg kellett szolgálni.

Persze, ahogy ez már lenni szokott, grófból, csakúgy, mint mondjuk labdarúgóból akad ilyen is meg olyan is, jobb meg rosszabb is. Iskolátok névadója a grófoknak

kétségkívül a jobbik fajtájához tartozott gondolom, ezért választották Csákvár díszpolgárává is. De ilyen volt apja, nagyapja, sőt még a szépapja is. Egyik adta tovább a másoknak a felelősséget a falu népének jólétéért, biztonságáért.

Alig hogy felcserepedtek, azt verték a fejükbe lefelé, hogy akinek több jutott, azt nagyobb felelősség terheli embertársai sorsáért, **amiből leckét vehetnének a mai gazdagok is.** Hát építettek templomokat, iskolákat, kórházakat, Csákváron meg öregek otthonát, amit bizonyára ismertek mindannyian.

A tanulást meg különösen komolyan vették a ti grófjaitok. Már csaknem 250 éve, hogy középiskolát alapítottak Tatán, ahol a környék fiatalságát oktatták. Csákváron meg gazdaképző tanfolyamokról gondoskodtak a tanulni akarók számára.

A tudás ugyanis, fiatal barátaim egy ördögös dolog.

Elvehetnek a hatalmasok mindent az embertől, vagyont, szabadságot, még a kanalat a szájából is, de olyan hatalmasság, aki el tudná venni tőletek, amit egyszer megtanultatok, még nem született e világra.

Az a tudomány pedig, amit tanítóitok igyekeznek a fejetekbe verni, ha éltek vele, bizony csodákra képes! Kicsit olyan ez, mint a mesék „terült-terülj asztalkám”-ja. Odavarázsolhatja mindazt, amit csak

kívánhattok, fejlődést, jólétet, biztonságot. A tanulás bizony olyan tőke, aminek jólét a kamatja!

Iskolátok névadója különösen komolyan vette a tanulást kora gyermekkorától kezdve, pedig akkor még nem volt se golyóstoll, se számítógép, és ha írni akart, tollat kellett mártogatnia a tintásüvegbe. Alig, hogy befejezte tanulmányait a győri gimnáziumban, Angliába, a nagyhírű Oxfordi egyetemre ment tovább tanulni, mert a nyelvtudás fiatal barátaim, már akkor is nagyon fontos volt. Úgy mondták, hogy annyit ér az ember ahány nyelven 'adjon Isten' tud mondani. Nos, a csákvári gróf öt nyelven is el tudta mondani ezt a szép köszöntést!

Harminchat éves korában lett azt hiszem Magyarország mindmáig legfiatalabb miniszterelnöke, pedig ezt a tisztséget akkoriban nem osztogatták akárkinek! Az első világháborúban megjárta az orosz frontot, ami mély benyomást tett világnézetére. Megélte a pusztulást és nyomorúságot, amit egy háború okozhat az emberiségnek. Így nem csoda, hogy a második világháború előtt megtett mindent, ami tőle tellett, hogy hazánk ez egyszer kimaradhasson a világegészből, amiért bebörtönözték előbb a magyar, majd a német náci.

Olyan ember volt, aki a saját sorsa mellett felelősséget vállalt hazája és embertársai sorsáért akkor is, ha ennek börtön volt az ára. Olyan embernek bizonyult, akiről hasznos példát vehet iskolátok minden mai és jövőbeni tanulója. Nehezen találhatott volna olyan embert a csákvári iskola, aki jobban megérdemelné, hogy a nevét a kapuja fölé írják.

Úgy hallom, hogy iskolátok új zászlót is fog kapni, hát mondok nektek erről is valamit,

mert nem akármilyen zászlót kaptok! Az Esterházyak kék-sárga zászlója fog lengeni a magyar zászló mellett iskolátok kapuja felett. Két zászló, mely 400 éven keresztül egymás mellett lobogott mindenhol, ahol ellenséggel kellett szembenézni a csatatereken. Négy fiatal Esterházy halt hősi halált ezek alatt a zászlók alatt 1652. augusztus 26-án. Ezek alatt a szép zászlók alatt esett el Buda ostrománál, karddal a kezében, a 62 esztendő Esterházy Mihály. Ezek a zászlók takarták Esterházy Antalnak - Rákóczi Ferenc fejedelem hű tábornokának - koporsóját is, mikor hazahozták hamvait a rodostói számkivetésből 180 év után. Ezek a zászlók lengtek az egi líceum tornyán is, mikor Esterházy Károly befejezte a tudomány e remekművű palotájának építését, és talán azon az iskolán is, ahol Esterházy Ferenc költségén tanult 75 diák. Ezek a zászlók idézték korunk nagy magyarjának, az éppen ötven éve mártírhalált halt Esterházy Jánosnak az emlékét is. Szépen összeszoktak ezek a zászlók 400 év leforgása alatt. Talán egyszer adódik rá egy alkalom, hogy iskolátok elzarándokoljon Mária Zellbe, hogy koszorút tegyetek Esterházy Móric sírjára piros-fehér-zöld és kék-sárga szalagokkal.

Tanuljatok fiatal barátaim! Készüljete jól fel az életre, hiszen hazánk jobb jövője a ti kezetekben, a fiatalság kezében van. Tanuljatok iskolátok névadójának a példájából, vállaljatok felelősséget, ne csak magatokért, de családjaitokért, embertársaitokért. Legyetek méltók iskolátokra, névadójára és két szép zászlótokra.

Végül hadd mondjak nektek 'Istenhozzádot' egy régen élt Esterházy szavaival, aki ezzel a tanáccsal indította útjukra fiait az életbe: **legyen mindenkor Isten, az egyenes út és a tiszta lelkiismeret a vezéretetek.**